

De allerbeste wensen voor 2024! Ook namens Edith, Arie en Tjeerd. Een toast op het nieuwe jaar!

En wat ben ik toch ongelofelijk trots als ik om mij heen kijk. Dat ik hier tussen jullie mag staan. Fijn om collega's te zien van de brandweer, ambulance, meldkamer, Risico & Crisisbeheersing en stafafdelingen die hier schouder aan schouder staan. Een aantal van jullie was afgelopen dagen tijdens de drukste dienst van het jaar aan het werk. Het vuurwerkverbod waar ik al jaren voor pleit is er nog steeds niet maar ook na afgelopen nacht komt ik toch weer tot de conclusie: deze nieuwsjaarstraditie is gekkenwerk en ook dit jaar voor een aantal mensen geëindigd in een tragedie. Steeds meer mensen willen er van af om op deze wijze de jaarwisseling te vieren. Hoeveel schade, gewonden en doden heeft de politiek nodig om ook tot dit besef te komen.

Verandering

We leven niet in een tijdperk van verandering maar in een verandering van tijdperk. En de veranderingen gaan in rap tempo. Waar we dit vooral zien is in de digitale wereld en de robotisering. De inzet van drones is niet meer weg te denken en het team digitale verkenning wordt steeds belangrijker. Bij een brand in een parkeergarage aan de Breder Hillendijk in Katendrecht werd het weer eens aangetoond. Het komende jaar worden op verschillende plaatsen in onze regio autonome drones geplaatst die op commando van de meldkamer mee gaan vliegen als er een ernstig incident is. We gaan steeds meer oefenen met Virtual Reality. Het vervoer van personen met een drone komt steeds dichterbij en er worden in onze regio pilots gehouden. Met Safe3D werken wij met de Gemeente Rotterdam samen in het programma Digitale stad en wat deze kan betekenen voor de veiligheidsketen. We zien dat deze digitale wereld steeds meer verbonden is met de fysieke en sociale werkelijkheid om ons heen. Door deze wereld met elkaar te verbinden ontstaan er nieuwe perspectieven. Impact-analyses, (oefen)simulaties en bruikbare operationele informatie op de juiste plaats bij de juiste persoon brengen is dan mogelijk in een weergave van onze omgeving. De eerste koppeling met dit platform is al in volle gang door de ontwikkeling van MOI-3D en wordt het komende jaar verder ontwikkeld. Digitaal oefenen in bijvoorbeeld nog niet gerealiseerde bouwprojecten, zoals de Blankenburgtunnel, behoren dan tot de mogelijkheden.

De kansen die digitalisering met zich meebrengt zijn groot, maar ook de risico's maken de samenleving kwetsbaar voor bijvoorbeeld cyberaanvallen. Met regelmatige oefeningen maken wij deze dreiging reëel en zichtbaar. Isidoor en Stroomloos zijn daar mooie voorbeelden van. Want hoe snel moet je reageren als je nog maar kort stroom hebt als gevolg van een cyberaanval? Hoe zorg je ervoor dat de inwoners snel op de hoogte zijn en gealarmeerd worden? Hierin blijkt bijvoorbeeld dat het belangrijk is dat zowel het digitale alarmeringsysteem van NL-alert, als het analoge waarschuwings alarmeringsysteem naast elkaar blijven bestaan. De WAS palen moeten in de kwetsbare regio van Rotterdam niet uitgefaseerd worden. Bij het wegvallen van stroom is zijn de sirenes het enige alarmeringsysteem waarmee wij na 2 uur nog ruim 96 uur kunnen communiceren met onze inwoners. Het besluit van de minister is nog niet gevallen, maar wij moeten hier waken voor een historische vergissing. Wij maken ons als stad, als veiligheidsregisseur hard voor het behoud van beide systemen.

Energietransitie

Ook de energietransitie ontrolt zich in rap tempo. In onze regio zijn we koploper. Het gaat veel verder dan zonnepanelen, windmolens en buurtbaterijen. De opkomst van waterstof en de daarbij horende opslag van ammoniak brengt nieuwe risico's met zich. Het is binnen de energietransitie van groot belang dat wij bij die ontwikkelingen tijdig het juiste veiligheidsadvies uit te kunnen brengen. Dat betekent dat we ook mensen moeten aannemen die in deze wereld het veiligheidsvraagstuk onder de aandacht kunnen brengen. Veel ontwikkelingen vallen nog binnen de categorie 'het is niet verboden dus het mag'. Maar als het mis gaat moeten wij het incident bestrijden.

De komst van nieuwe brandstoffen vraagt om andere blustechnieken. De schaalvergroting van het vervoer en opslag van ammoniak. De ontwikkeling van een waterstoffabriek op de tweede Maasvlakte, maar ook het gebruik van waterstof in woonwijken en personenauto's vragen om veiligheidsadvies aan de voorkant. Ik doe dus ook op bedrijven, projectontwikkelaars en gemeenten een beroep om het veiligheidsvraagstuk niet als sluitstuk te zien maar ons op tijd te betrekken zodat we vooraf kunnen adviseren en niet achteraf.

Het afgelopen jaar hebben we gezien hoe groot de gevolgen van de klimaatsverandering zijn. Als VRR kunnen we dit niet tegenhouden maar de gevolgen van klimaatverandering met overstromingsgevaar, maar ook de toename van natuurbranden door extreme hitte zijn typische voorbeelden van de creeping crises. Rijksbrede risicoanalyse laat zien dat natuurbrand tot de categorie bedreigingen behoort met de grootste waarschijnlijkheid en met een grote impact. Voor de duin-en natuurgebieden in onze regio vraagt dit ook alertheid. Dat is ook de reden dat we overgegaan op de aanschaf van nieuwe voertuigen in onze duingebieden en ook kijken naar de aanschaf van nieuwe waterwagens

De crisis van de toekomst zijn complexer, vaak langdurig en onvoorspelbaar. De nieuwe crises als gevolg van deze veranderende wereld dwingt ons om op een andere manier te kijken en ons voor te bereiden. Het behoud van de slagkracht van de brandweer is dus van groot belang. We zijn eind december gestart met onze wervingsactie 'brandweerwerk is levenswerk'. Zowel bij de beroepsbrandweer als de vrijwilligers kunnen we nog steeds nieuwe mensen gebruiken. Ik nodig ook vrouwen uit om te solliciteren want het brandweervak is allang geen mannenwereld meer. Wij werken ook in onze regio met veel vrijwilligers, die deze functie uitvoeren naast hun reguliere baan. Door Europese en Internationale regelgeving zouden vrijwilligers en beroepskrachten niet hetzelfde werk mogen doen tegen verschillende vergoeding. Het is een regelzucht die in de echte wereld niet landt en de vrijwilligers niet ten goede komt. Ik stel voor om onze energie te stoppen in de kwaliteit van de brandweezorg en deze discussie te begraven.

Duurzaamheidsagenda VRR

Het Team duurzaamheid werkt aan onze duurzame ambitie om in 2040 een inclusieve, circulaire en klimaat neutrale organisatie te zijn. Natuurlijk nemen we vanaf 1 januari ook bij de VRR onze eigen mok mee naar het werk. In 2024 worden de eerste fossiele dienstvoertuigen vervangen voor elektrische varianten. Het jaar daarna wordt het overgrote deel van de 180 dienst- en piketvoertuigen geëlektrificeerd. Dit betekent ook dat we laadpalen gaan plaatsen bij VRR-locaties, welke ook toegankelijk gemaakt worden voor collega's die met een elektrisch

voertuig naar het werk komen. In 2024 nemen we de eerste Zero Emission ambulance in gebruik en ontwikkelt de elektrische brandweerwagen zich ook steeds verder. Tijdens de afgelopen Wereldhavendagen was een prototype te bewonderen.

Steeds meer gemeenten gaan er toe over om de maximum snelheid te verlagen naar 30KM Uiteraard werken wij als VRR graag mee aan deze ontwikkeling, maar willen niet uit het oog verliezen dat deze maatregelen ook effect hebben op de hulpdiensten. Aanrijtijden en bereikbaarheid komen onder druk te staan. Ik pleit er dus voor om een goede balans te vinden tussen verkeersveiligheid en hulpverlening.

Al mijmerend over al deze ontwikkelingen in onze wereld, moest ik nadenken aan de parallel met een uitspraak van Darwin. "Het zijn niet de sterkste van een soort die overleven en ook niet de intelligentste. Het zijn degene die zich het best op veranderingen aanpassen ". Deze gedachte is van groot belang voor onze organisatie en slaat de spijker op z'n kop!

Maatschappelijke ontwikkelingen

De wereld is de laatste tijd op drift. Er is zorg over de veranderende wereld. Geopolitieke spanningen voelen wij dagelijks. We hebben als VRR meegewerkt aan het Landelijk Crisisplan Extreem Geweld en Terrorisme en al enige tijd mag ik trekker zijn, namens de 25 regio-directeuren in Nederland, in de stuurgroep voor extreem geweld en terrorisme.

Het is specialisme met mooie bandbreedte. Eigenlijk hoop je dat het nooit hoeft worden ingezet, maar ons QRT (Quick Respons Team) is het afgelopen jaar vaak nodig gebleken. Het biedt niet alleen ondersteuning aan het DSI, maar treedt ook op samen met het EOD, de explosievenopruimingsdienst defensie.

Ons Multi Intelligence Centre, het MIC, heet voortaan VIK, Veiligheidsinformatie knooppunt en is een prachtig voorbeeld samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Gezamenlijke Brandweer. Door een enorme hoeveelheid data te verzamelen kunnen we beter inspelen op de actualiteit en de inzet bij incidenten efficiënter én veiliger maken. Naast deze naamsverandering komt ook de sturing onder R&C te liggen, sluit Team Digitale Verkenning aan en worden partners Douane en Politie toegevoegd.

Ik ben trots op het werk dat is verricht aan onze vernieuwde website en app van Rijnmondveilig, die begin dit jaar gelanceerd wordt. In het ontwikkelen van deze vernieuwde site en app wordt getest wat nu werkelijk binnenkomt bij de inwoner, hoe kunnen wij gedrag beïnvloeden zodat het bijdraagt aan veilige leefomstandigheden? Dit platform moet hét vanzelfsprekende platform worden in de komende jaren, waar de inwoner zich kan voorbereiden op incidenten en actuele informatie terug kan vinden.

Verschillende afdelingen bij de VRR zijn nauw betrokken bij het hoogbouwproject Rise aan het Hofplein. Daar wordt de woontoren gebouwd van maar liefst 275 meter hoog. Ter vergelijking de Zalmhaventoren is 215 meter hoog. Dit type hoogbouw vraagt om specifieke expertise die wij in huis hebben als het gaat om brandpreventie. Het is een voorbeeld waarbij we er op voorbereid zijn dat er op een m2 steeds meer mensen komen wonen en waar we ons hulpverlening op moeten aanpassen.

Ook afgelopen jaar is het aantal ambulanceritten toegenomen. Kwaliteit is daarbij de belangrijkste tijd die voor ons geldt.

Recent is de eerste Professional Adviesraad (PAR) geïnstalleerd binnen de ambulancedienst. Met deze groep ambulancezorgprofessionals wordt een verdere professionaliseringslag gemaakt. Door op structurele basis te adviseren, aan de organisatie, over actuele onderwerpen binnen het beroep en het operationele proces.

Dit jaar gaat voor de gehele VRR het project rijvaardigheid de implementatiefase in, onder regie van de ambulancedienst. Daarnaast participeert de ARR in de aanbesteding voor een nieuw leermanagementsysteem voor de gehele VRR. Dit biedt een blik op de toekomst waarbij centralisering van de verschillende L&O richtingen onder een VRR academy worden ondergebracht met als doel steeds meer ook van elkaar te kunnen leren en kijken waar de kansen liggen om samen op te trekken in het bieden van nog betere hulpverlening voor onze inwoners.

De meldkamer ambulance is onderdeel geworden van de ambulancedienst. Op de Meldkamer Ambulance loopt [een pilot](#) om nog meer de juiste zorg op de juiste plaats te krijgen. Een arts of physician assistant krijgt via de centralist enkele minder urgente 112-meldingen doorverbonden of belt zelf meldingen terug. Met als doel om een bredere medische diagnose te stellen. De eerste resultaten zijn veelbelovend. In 94% van de overlegde ritten kan de patiënt gerichter verwezen worden naar de juiste zorg, zoals bijvoorbeeld de huisarts. Dit betekent dat er dan vaak toch geen ambulance naar de melding hoeft. En de patiënt krijgt de beste zorg.

De noodzaak om de brandweer organisatie weerbaar en toekomstbestendig te maken, is urgent en vergt tijd en energie. Wat is nu noodzakelijk? Wij richten ons in 2024 op de onderwerpen: vakbekwaamheid, onze duurzame piketorganisatie, de praktische vertaling van Door010, met het verkennen van een tweede loopbaanbeleid, en het zorgdragen voor een veilige en gezonde cultuur en werkomgeving binnen onze organisatie. Door het opknippen van onze ambities, erkennen wij dat de omstandigheden ons soms ook dwingen tot bijsturen. Maar dit kunnen wij niet zonder onze medewerkers, zij zijn de essentie van dit veranderende tijdperk.

Met een nieuw afdelingshoofd, nieuwe mensen en nieuw elan gaan we vakbekwaamheid op een hoger niveau brengen. Vorig jaar is de eerste aanzet daartoe gegeven. Vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven is de essentie van het brandweervak. Nieuwe blustechnieken, nieuwe hulpmiddelen en nieuwe incidenten vragen voortdurend om aanpassingen van ons vak. Vakbekwaamheid wordt een van de speerpunten van 2024.

Vanuit 'verduurzaming piketfuncties' zijn wij bezig om te werken aan een gezondere piketomgeving. Met zo'n 80 piketfunctionarissen draaien wij meer dan 25.000 uren per jaar in een piketfunctie. Het plan voor een andere piketorganisatie bij de brandweer komt in het eerste kwartaal in de directie.

Een duurzame piket organisatie vraagt niet alleen professionaliteit, oefening en flexibiliteit, maar wij willen hierin meer oog hebben voor de fysieke en mentale impact van het draaien van piket. Een snickers snoepreep, hoe lekker ook, tijdens

een nachtelijke inzet draagt niet bij aan gezond slaapritme op de lange duur – een wijze les die de slaapdokter, tijdens een SLIM event, ons leerde.

Expert & Adviseur

Nergens in Nederland is zoveel industrie gehuisvest als in Rotterdam-Rijnmond. Onze expertise op dit gebied is groot en leidend in ons land en daarbuiten. Wist je dat wij als VRR zelfs op Bonaire en Sint Eustatius worden gevraagd om te inspecteren? De lokale autoriteiten maken dankbaar gebruik van de kennis en kunde van onze mensen van Industriële Veiligheid.

Ik ben er enorm voorstander van om dit soort kennis zoveel mogelijk actief te delen. Als wij andere regio's, gebieden of bedrijven kunnen helpen om de veiligheid te vergroten, is dat ontzettend waardevol. Een ander mooi voorbeeld van kennisdelen zijn de SLIM-events, waar honderden bezoekers inspiratie halen uit praktijkvoorbeelden. Het biedt een podium voor het delen van ervaringen van incidenten die achter ons liggen, maar waardevolle lessen bevatten die bijdragen aan onze weerbaarheid in de toekomst.

Collega's die continu bezig zijn om de brandveiligheid onder de bevolking te vergroten, zijn onze wijkbrandweermannen en –vrouwen. En brandweervrouw Sjors neemt onze jeugd daarin mee. Bijna tien jaar geleden werd in IJsselmonde de eerste wijkbrandweerman van Nederland aangesteld. Inmiddels hebben wij er negen in onze regio en namen diverse andere veiligheidsregio's dit initiatief over. De wijkbrandweer is uitgegroeid tot een echte ambassadeur brandveiligheid in de wijk. Dank ook aan gemeenten dat zij deze meerwaarde onderkennen.

De afdeling RB (RisicoBeheersing) richt zich het komend jaar op de daadwerkelijke invoering van de omgevingswet en de snelle veranderingen in de omgeving zoals energietransitie en klimaatveiligheid. Tientallen collega's zijn de afgelopen jaren bezig geweest met de voorbereiding, maar de wet werd steeds uitgesteld. De focus ligt hierbij op het zorgdragen dat medewerkers hun werk goed kunnen uitvoeren.

Samenwerking

Vorig jaar heb ik aangegeven dat ik vind dat PTSS een beroepsziekte is. Er is sindsdien veel gebeurd en ik wil mij hier ook landelijk voor inzetten. Er is vanuit vitaliteit een speciaal plan opgesteld voor de aanpak van deze ziekte ten gevolge van de uitoefening van het beroep. Met trainingen voor leidinggevenden en MCU(Medical Check Up)-gesprekken geven wij medewerkers de mogelijkheid om in gesprek te blijven, zodat wij tijdig kunnen monitoren en de ontwikkeling van PTSS kunnen tegengaan. Zembra gaat in februari aandacht besteden aan het onderwerp. Vanaf 1 januari worden collega's waarbij PTSS is gediagnostiseerd niet meer gekort als ze ziek thuis zijn en ik hoop dat er dit jaar ook een landelijke regeling komt.

Toekomst

Met zijn allen bereiden wij ons elke dag weer voor op de toekomst. Bij iedere stap die we nemen, denken we na over hoe wij bijdragen aan de veranderende wereld. Hoe sturen wij bij en blijven wij wendbaar? En die toekomst, komt vaak sneller dan je denkt. Er zijn nu al weer belangrijke mijlpalen geweest dit jaar. Maar voor al die veranderingen geldt dat we de olifant niet in een keer opeten.

Wij zijn goed voorbereid, werken met zeer gemotiveerde en vakbekwame mensen. Samen doen wij er alles aan om onze regio en inwoners veilig te houden in deze veranderende wereld.

Al onze inspanningen zijn gericht op weerbaarheid. Van onze organisatie, van de medewerkers en van de inwoners van onze regio. Dank voor jullie aandacht en nogmaals proost!